

I. Neiginys ne rašomas atskirai:

– su daiktavardžiais, būdvardžiais, veiksmažodžiais, iš jų sudarytomis formomis ir būdvardiniaisrieveiksmiais tik, tada, kai juo kas paneigiama ar kam prieštaraujama, pvz.: Ne laisvė rūpi, o materialinė gerovė. Ne davė, o ėmė. Ne girtis čia susirinkome. Egzaminą išlaikyk ne patenkinamai, o gerai. **PASTABA.** Su daiktavardžiais, kai žymi priklausymą priešingai grupei, rašome kartu, pvz.: Lietuvoje gyvena ir nelietuvių (kitataučių). Nealkani (sotūs) ir jie buvo. **IŠIMTIS.** Nekada „retai“, nekaip „prastai“, ne kiek „mažiau“, nekur „niekur“.

– Būdvardžių ir būdvardiniųrieveiksmių aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio formos rašomos atskirai nuo neiginio, kai jos pažymi lyginamas daiktų ypatybes, pvz.: Jis rašo ne blogiau už daugelį žurnalistų. Nukeliavo nemažiau kaip keturis šimtus kilometrų.

– Nuo skaitvardžių ir įvardžių, kai kurių daiktavardiniųrieveiksmių visada rašoma atskirai,

pvz.: ne aš, ne tu, ne mes, ne mano, ne tas, ne toks, ne koks, ne kiekvienas, ne vienas, ne dešimt, ne oirmas, ne visada, ne visados, ne visur, ne kitur, ne tiek, ne taip, ne kitaip, ne ten, ne čia; ne dviese, ne trise, ne vienaip, ne kitaip, ne antraip; ne laiku, ne namie, ne namo, ne vakar; ne dabar, ne itin, ne nuolat, ne staiga, ne veltui; ne visuomet, ne tuomet, ne todėl, ne paeiliui, ne pakeliui, ne tuojau, ne kasdien, ne šiemet, ne šiandien, ne šįryt, ne dukart; ne bet kaip, ne bet kada, ne iš lėto, ne be reikalo, ne per daug, ne kitur, ne šitaip, ne nuolat, ne kartą, ne juokais, ne greta, ne staiga, ne tolydžio.

IŠIMTIS. Nekaip, nekoks–„prastas“, nesavas–„svetimas, keistas“, nekas–„blogai“.

– Sudėtinių įvardžių irrieveiksmių viduje tarp dviejų vienodų žodžių esanti dalelytė ne rašoma atskirai nuo tų žodžių ir be brūkšnelių, pvz.: kas ne kas, koks ne koks, kuris ne kuris, kur ne kur, kada ne kada, vos ne vos. **Atskirai rašomi:** ne kažin kas, ne bet kas. **Išidėmėti:** norom nenorom, vargais negalais. (Senas nesenas, kad tik turtingas).

– Nuorieveiksmių, turinčių priešdėlį pa- ir galūnę -ui, pvz.: ne pakeliui, ne pamečiui, ne veltui... .

– Nuo prielinksnių ir jungtukų rašome atskirai, pvz.: be abejo, be galo, iš anksto, iš karto, iš tiesų, iš tikrųjų.

IŠIMTIS. nekaip „negu“. **Išidėmėti:** neiginys nebe rašomas taip, kaip su tais žodžiais rašome neiginį ne.

II. Neiginys ne rašomas kartu: – su daiktavardžiais, būdvardžiais, veiksmažodžiais, iš jų sudarytomis formomis ir būdvardiniaisrieveiksmiais, kai šiems žodžiams suteikia priešingą ar kitą reikšmę,

pvz.: nejučiomis, negirdomis, netyčia, nejučia, nežiniomis, darbas-nedarbas, laimė-nelaimė, darbingas-nedarbingas, dirba-nedirba, važiuoja-nevažiuoja, dirbamas-nedirbamas, kalbant-nekalbant, gerai-negerai, ilgam-neilgam, nedaug, nearti, netoli, netoliese.

– Kai suteikia naują reikšmę, neiginys ne kartu rašomas su kai kuriais įvardžiais ir įvardiniaisrieveiksmiais: koks-nekoks (prastas), savas-nesavas (keistas), kaip-nekaip (prastai).

– Kartu rašome, kai žodžiai neturi porų be neiginio, bet juos galima sugretinti su kitais bendrašakniais žodžiais be neiginio ne, pvz.: nenaudėlis (nauda), neklaužada (klaudyti), netrukus (trukti).

II. Žodžių junginiai, kurių vienas narys (žodis) sutrumpėja, rašomi kartu: anąkart-aną kartą, anądien-aną dieną, kaskart-kas kartą, dusyk-du sykius, kasdien-kas dieną, šiandien-šią dieną, šiemet-šie metai, anuokart-anuo kartu, viskas-visa kas, anapus-ana pusė. **Nesutrumpėję junginiai rašomi atskirai:** aną kartą, vienu kartu, dvi dešimtys, kaip matai, gali būti.

Dviejų žodžių samplaikas primenančios dviskaitinės formos rašomos vienu žodžiu: mudu, judu, judvi, tuodu, tiedvi, juodu, jiedvi, abudu, abidvi.

Prielinksniai su sutrumpėjusiomis linksnių formomis rašomi kartu: *bemaž, iškart, išsyk, išties, pervis, popiet, suvirš, suvis, užvis, perdien, pernakt, perpiet, popiet, ligpiet, išvis*. **Tačiau rašome:** *iš karto, iš sykio, iš tiesų, per visą, po piet, su viršum, su visu, už visą, per dieną, per naktį, per pietus, po pietų, ligi pietų, iš viso*.